

## **Bilag 2 - Forslag til TURISTPOLITISKE OVERVEJELSER**

---

Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalgsmøde – 7. november 2016

# **Forslag til KOMMUNEPLAN 2017**

Tema:

**Turistpolitiske overvejelser**



## INDLEDNING

Kultur, oplevelser og bevægelse nævnes i Slagelse Kommunes vision som et rammevilkår for både bosætning, erhvervsudvikling og turisme. Slagelse Kommune skal i forbindelse med Kommuneplan 2017 udarbejde "Turistpolitiske overvejelser" for kystnærhedszonen. Med henvisning til Byrådets vision for Slagelse Kommune om at skabe attraktive oplevelser udarbejdes de turistpolitiske overvejelser for hele det geografiske område, som udgør Slagelse Kommune. Det er begrundet i større muligheder for at skabe sammenhæng mellem aktiviteterne i alle dele af kommunen.

## STRATEGIER

### *Nationalt*

KL har i 2016 udgivet "Turismen i kommunerne skal skabe vækst og nye arbejdspladser", som sammenfatter KL's anbefalinger til regeringen og den nationale turismestrategi.

Publikationen beskriver, at "kommunerne løfter i dag en stor opgave og er med til at sikre, at blandt andet strande og bymiljøer samt attraktioner og seværdigheder på de danske turistdestinationer har en god kvalitet. Men hvis vi skal følge med vores nærmeste konkurrenter, så mener KL, at det er nødvendigt med et kvalitetsløft generelt i den danske turisme. KL mener, at turismebranchen har et stort potentiale for at løfte kommunernes udfordringer med at sikre beskæftigelsen til ufaglærte og dem, der kommer til Danmark fra udlandet uden lange uddannelser."

Endvidere har Dansk Kyst- og Naturturisme udarbejdet en handlingsplan for kyst- og naturturisme i Danmark 2016-2018, der blandt andet forholder sig til tiltag, der kan styrke turismen i både ind- og udland. Handlingsplanen arbejder med følgende ni projekter:

- 1) Vækstprojekter i særligt prioriterede destinationer
- 2) Kapacitet: Forretningsudvikling i campingsektoren
- 3) Turismeinfrastruktur: Produkt- og forretningsudvikling i feriehussektoren
- 4) Investeringsfremme: Facilitator, prospektkatalog, vidensbank
- 5) Aktiv naturturisme
  - 1) Udvikling af outdoor-sites/destinationer
  - 2) Forretningsudvikling i regi af REACT (InterReg.-projekt)
- 6) Pulje til international markedsføring
- 7) Marked Tyskland
- 8) Marked Danmark
- 9) Danske turismekompetencer

Kilde: Dansk Kyst- og Naturturisme, Handlingsplan for Natur- og Kystturismen i Danmark 2016 -2018, Dansk Kyst- og Naturturisme 2016, side 6-7.

Ud fra det ovenstående er der ikke områder i Slagelse Kommune, der er udpeget som prioriterede destinationer, men erfaringer, referencer og forskning fra andre destinationer og projekter vil kunne indgå i det fremadrettede turismearbejde i Slagelse Kommune.

### *Regionalt*

VisitDenmark har for VisitVestsjælland i 2016 udarbejdet analysen "Turismens økonomiske betydning for Vestsjælland 2014", der belyser forholdene og udviklingen i Kalundborg, Slagelse og Sorø Kommuner i 2014. I hovedtræk viser rapporten:

- Med en andel på 76 pct. udgør danske turister det største marked i Vestsjælland målt på turismeforbrug.
- Ses på de udenlandske turister i Vestsjælland, fylder nordmændene mest med 8 pct. af det

samlede turismeforbrug og 34 pct. af det samlede udenlandske turismeforbrug i Vestsjælland.

- I Vestsjælland står turismeomsætningen således for 1,2 pct. af destinationens samlede udbud af varer og tjenester sammenlignet med 2,1 pct. I gennemsnit for Region Sjælland og 1,9 i gennemsnit for landet som helhed.
- 29 pct. af turisternes forbrug i Vestsjælland lægges på typiske turismeprodukter som overnatning, restaurant og transport.
- Turisternes forbrug har stor betydning for job og værdiskabelse i Vestsjælland.
- Overnatningsformerne hotel, feriehus og camping fylder relativt mest i Vestsjælland med andele på hhv. 34 pct., 26 pct. og 25 pct. af det samlede antal kommercielle overnatninger.
- Der er positiv vækst i antallet af kommercielle overnatninger i Vestsjælland. I 2015 foretog turisterne således 5,0 pct. flere overnatninger i destinationen sammenlignet med året før.

Kilde: VisitDenmark, Turismens økonomiske betydning for Vestsjælland 2014, VisitDenmark 2016, side 4.

Konklusionerne fra rapporten kan fremadrettes bruges til eksempelvis at målrette markedsføringen til markeder, hvor Slagelse Kommune i forvejen står stærkt (f.eks. Norge), eller hvor der ses potentiale til kommende vækst (f.eks. Tyskland). Endvidere giver rapporten en indikation af, hvilke overnatningsformer, der foretrækkes (hoteller er den primære overnatningsform), sammensætningen af de besøgende samt udviklingen generelt. Nogle af konklusionerne kan bruges i det videre arbejde med en turismestrategi i Slagelse Kommune.

### *Lokalt*

#### *Vækst i Balance*

Slagelse Kommune nedsatte i foråret 2014 Vækst- og Strategiudvalget. Udvalget skulle kigge på mulighederne for at præge den langsigtede udvikling i retningen mod øget vækst gennem bl.a. bosætning og erhvervsudvikling. Udvalgets fokus har været at skabe viden om de styrker og udfordringer, som præger Vestsjælland og Slagelse Kommune og på den baggrund opstille konkrete forslag til initiativer, der kan sætte skub i udviklingen. Udvalget har taget afsæt i Slagelse Kommunes vision og dennes billede af Slagelse Kommune i 2020.

"Vækst i Balance" samler udvalgets arbejde og anbefalinger til konkrete tiltag, der kan sætte gang i en positiv udvikling og skabe et nyt, bredt og tværgående mindset for væksten i Slagelse Kommune.

En af de fire vækstpakker i "Vækst i Balance" er "Erhverv, turisme og kultur". Inden for turisme skal indsatsen koncentreres om følgende:

Den koordinerede indsats, og samarbejdet mellem turismeaktørerne i kommunen skal styrkes. Det betyder, at der etableres effektive værdikæder mellem transport, overnatning, bospisning, handel, attraktioner og events. Disse værdikæder udmøntes i forretningskoncepter, der kan skabe samlede pakked løsninger for turister.

Slagelse Kommune skal i tæt samarbejde med Visit Vestsjælland udvikle en turismestrategi. Den skal tage afsæt i en situationsanalyse af forbrugsmønstre og kapacitetsudnyttelse og koordineres med "Sjællands Vestkyst Marketingstrategi 2015".

#### *Planstrategi*

I tråd med Slagelse Kommunes vision (2011) og Vækst i balance (2015) fremhæver planstrategien følgende indsatsområder, der skal være med til at sikre vækst og udvikling: erhvervsfremme, uddannelse, oplevelser, bosætning og verden omkring os. De frem indsatsområder er understøttet af en klar rollefordeling kommunens byer imellem. Tiltag inden for indsatsområderne baseres på følgende tværgående principper: parathed, innovation, samskabelse, samarbejde, ny teknologi og bæredygtighed.

Særligt inden for oplevelser har Slagelse Kommune en mulighed for at profilere sig i forhold til at tiltrække turister og besøgende fra ind- og udland. I planstrategien fremhæves indsatser omkring fortidsmindet Trelleborg, udnyttelse af kysten, forstærkning af naturoplevelser, udbygning af de rekreative faciliteter i naturen samt øget fokus på natur- og kulturformidling.

Ud fra igangværende projekter og overvejelser omkring fremme af turismen gives nedenfor et kort overblik over, hvad Slagelse Kommune vil kigge nærmere på i planperioden.

#### **Slagelse Kommune vil blandt andet arbejde med følgende inden for turismeområdet:**

- Udarbejdelse af en samlet turismestrategi for hele Slagelse Kommune.
- Turistindsatser på tværs af oplevelser og geografer.
- Understøtte igangværende større projekter, såsom Trelleborg, Halsskov Færgeshavn, Tude Ådal mv.
- Igangsætte arbejdet med at etablere en naturpark fra Bisserup til Agersø, inklusiv Skælskør by.
- Udlægge nyt sommerhusområde ved Knivkær.
- Beskrive og formidle historierne om landsbyerne, kysterne, øerne og det åbne land.
- Formidle fortidsminderne og kulturarven yderligere i forlængelse af projektet Digitalisering af kulturarven.
- Beskrive og formidle mulighederne for aktiviteter, forlystelser, sejlsport, vandsport, bevægelse mv.
- Udvikle mulighederne for natur- og kystturisme med fokus på bevægelse og oplevelser.
- Skabe en markedsføringsplatform for lokale fødevarer, og andre lokale varer.
- Samle og formidle de mange fortællinger om Slagelse Kommune og steder i Slagelse Kommune.

#### **FERIE- OG FRITIDSANLÆG I KYSTNÆRHEDSZONEN**

- Bildsø Camping
- Tude Ådal
- Fortidsmindet Trelleborg
- Korsør Golfklub
- Comwell Korsør
- Lystskoven Camping
- Klarskovgaard
- Campinggården Boeslunde
- Kobæk konference- og feriecenter
- Anlægsområde til turistanlæg ved Kobæk strand
- Agersø Camping
- Agersø Egholm Camping

I udviklingen af nye ferie- og fritidsanlæg i kystnærhedszonen skal der kigges nærmere på synergi og sammenhæng med de eksisterende anlæg i kystnærhedszonen. Det skal sikre, at der opstår en konsolidering af oplevelser af forskellig karakter i Slagelse Kommune. Et af principperne i den fremadrettede udvikling er at skabe oplevelser, aktiviteter og muligheder på tværs kommunens geografi, så der skabes mulighed for at sammentænke flere enheder.

Udlæg til nye sommerhusgrunde i kystnærhedszonen skal ske på baggrund af en nærmere afvejning af trafikale, attraktionsmæssige og naturmæssige forhold. Nye sommerhusgrunde må ikke etableres inden for naturområder beskyttet af naturbeskyttelsesloven, strandbeskyttelseslinjen eller i klitfredede områder.

Ved alle anlæg i kystnærhedszonen gælder, at offentlighedens adgang til kysten skal sikres.

## FOKUS I PLANPERIODEN

I planperioden er fokus at styrke nogle af de eksisterende, større projekter, der kan være med til at fremme turismen i kommunen.

### *Trelleborg*

Udviklingen af Trelleborg er Slagelse Kommune største kulturelle udviklingsprojekt. Fortidsmindet Trelleborg er et af Danmarks vigtigste monumenter fra vikingetiden. Det forpligter i forhold til aktivt at formidle vores fælles fortid for borgere og turister. Dette sker i et samarbejde mellem Nationalmuseet, VisitVestsjælland, Slagelse Kommune og frivillige. Slagelse Kommune og Nationalmuseet står sammen bag det store projekt om at skabe et nyt oplevelses- og videntcenter for vikingetiden på Trelleborg. Centret skal favne den arkæologiske og historiske viden og formidling. Det nye center skal give fortællingen om vikingetidens ringborge og garnison for kongens lejesoldater.

Oplevelses- og videntcenter skal formidle enestående historier i nye rammer på en interessant måde og være et endnu større kulturelt fyrtårn i Slagelse Kommune. Med opførelse af nyt oplevelses- og videntcenter er der potentiale for også at nå ud over landets grænser.

### *Halsskov Havn*

Special Interest Tourism bliver stadig mere udbredt og er et udtryk for destinationer, der kan tiltrække ofte lidt 'smalle' målgrupper til ganske særlige oplevelser. Et eksempel kan være 'Cold Hawaii' på den jyske vestkyst, omkring Klitmøller, der tiltrækker surfere fra nær og fjern. Disse målgrupper bruger gerne mange penge på deres fritidsinteresse, fordi den ofte er en livsstil. Korsør har med Halsskov Havn en unik mulighed for at placere sig på landkortet over SIT-destinationer i Danmark. Derfor har 17.4-udvalget Korsør – byen møder vandet i sin udviklingsplan beskrevet en projektidé for et vandsportscenter med plads til de lidt mere ekstreme udfoldelser, som udspring fra et 27 m højt tårn og dykning i en undervands forhindringsbane - i kombination med mere 'almindelige' vandaktiviteter som svømning og kajakroning. Hvis projektet realiseres i sin fulde form, skønnes det at generere et stort antal besøgende og tilsvarende større antal overnatninger.

Ud over disse større projekter skal der i planperioden generelt arbejdes for, at vandet omkring Korsør – og Korsør Havn i særdeleshed – styrkes som et aktiv for turismen i byen. Eksempler kan være turskibe i Storebælt, sejlskibstræf, båd fart i havnen og i Noret, kano- og kajaksejlad, forbedrede opholdsarealer på havnefronten og events, der er relateret til vandet og havnen.

Generelt skal vand som oplevelseselement udfoldes på tværs af kommunens geografi, så det sikres, at aktiviteter langs kommunens kystlinje understøttes ud fra målsætningen om at skabe vækst i Slagelse Kommune.

### *Naturpark*

Skælskør er en central by for Slagelse Kommunes natur- og kystturisme. Kystområdet fra Bisserup og til Agersø er udpeget med potentiale som regional naturpark. Området indeholder mange biologiske, geologiske, kulturhistoriske og rekreative værdier. Forudsætningerne er til stede for at udvikle en naturpark, der vil kunne opfylde Friluftsrådets mærkningsordning, "Danske Naturparker". På øerne og langs kysten vil attraktive turistaktiviteter kunne udbygges. Skælskør vil sammen med bl.a. Bisserup kunne facilitere naturparken med overnatningsmuligheder, spisesteder, indkøb mv. Området langs dobbeltkysten vil blive udpeget som naturpark i Kommuneplan, så der i kommende planperiode kan arbejdes videre med ansøgning om at udpege området som regional naturpark.

En naturpark kan på mange måder understøtte kommunens vision: Uddannelsesinstitutioner kan adoptere delprojekter, og naturparkens formidling kan målrettes skoler. Naturoplevelser vil blive

gjort mere tilgængelige og attraktive for både egne borgere og turister. Erhverv omkring service, lokale specialiteter og indkvartering får øget kundegrundlag. Og endelig er adgang til natur en væsentlig bosætningsfaktor. En naturpark vil desuden kunne bidrage til at løfte kommunens iværksatte vækstinitiativ for "Natur- og Kystturisme".

### *Tude Ådal*

Tude Ådals overordnede mål er at reducere kvælstofbelastningen af Storebælt ved at hæve vandstanden i vejlerne uden at påvirke hverken vandstand eller afstrømningsforhold i Tude Å og Vårby Å. Tude Ådal er et naturprojekt, der på alle måder er til gavn for Slagelse Kommune. Tude Ådal er den væsentligste sammenbinding af kultur- og naturarv i kommunen. Trelleborg og dets samspil med Tude Ådal har et kæmpe, uudnyttet potentiale for at skabe et autentisk landskab med plads til at sætte natur, kultur og friluftsliv i fokus. Dette er med til at gøre Tude Ådal til et vigtigt område inden for kyst- og naturturisme.

Tude Ådal-projektet har fire overordnede målsætninger:

- At skabe nye levesteder for dyr og planter ved at etablere et nyt vådområde, der rummer potentialer for dyre- og planteliv.
- At forbedre adgangen til ådalens natur- og kulturværdier ved at bevare og udvikle natur- og kulturværdierne i ådalen, så der skabes et autentisk og sammenhængende landskab, der understøtter vikingeborgens placering i ådalen og dermed vandvejen mellem Storebælt og Trelleborg.

### *Naturcenter Agersø*

Naturcenter Agersø danner ramme for skoleklasser og grupper, der ønsker at udforske naturen og livet på Agersø. Naturcenteret tilbyder mange forskellige aktiviteter, både ude og inde, på centeret, i byen og rundt omkring på øen. Eksempelvis kan man gå på jagt efter mad i naturen, møde øens fugle, besøge bondegårde og høre om gadekærenes hemmeligheder. Naturcenteret tilbyder endvidere overnatning for skoler, daginstitutioner, foreninger og andre interesserede grupper.

### *Strandene*

Slagelse Kommune har en kyststrækning på 180 km, der tilbyder varierede kystlandskaber og oplevelser. Kysten er et af Slagelse Kommunes varemærker. Langs Storebælts kyst er der i alt 20 badestrande, der hver især kan noget forskelligt og som tiltrækker borgere og turister fra nær og fjern. Der er ingen brede, kilometerlange strækninger af strand med sandklitter eller voldsomt tidevand. I stedet er strandene talrige og små af udstrækning og med sandbund de fleste steder samt badevand af en kvalitet, der normalt er helt i top.

Der er strande, der inviterer til vandsport, beachvolley og petanque og strande, hvor ro, fordybelse, gåture langs kysten og kig efter fugle og fossiler er i højsædet.

Strandenes diversitet og herlighedsværdier tiltrækker årligt mange turister til Slagelse Kommune. Derfor er det vigtigt, at strandene fremstår pæne og med faciliteter, de besøgende efterspørger.

## **KØBSTÆDERNE**

### **Slagelse**

Et omdrejningspunkt for Slagelse er dens handelsliv med en levende bymidte, et aktivt shoppingcenter i tilknytning til bymidten og et bymiljø, der er præget af snørklede gadeforløb, hyggelige torve og mange muligheder for at besøge restauranter, cafeer og kulturelle oplevelser hele året rundt. Endvidere er der i Slagelse nærhed til skov og strand.

*Fokus i planperioden:*

- Et stadig forbedret bymiljø skal fremme Slagelse som handelsby og medvirke til en yderligere styrkelse af byens rolle som kraftcenter for offentlig og privat administration.
- I takt med bosætningsstrategien skal byen kunne tilbyde attraktive, varierede og bæredygtige bomuligheder og attraktive tilbud inden for kultur.
- Forskønnelse og opgradering af byens torve i forlængelse af Slagelse Ny By konceptet. Torvene skal være med til at binde byen bedre sammen som bindeled mellem bymidtens mange shopping- og spisemuligheder. Torvene kan være omdrejningspunkt for nye aktiviteter og være trædesten i forbindelsen mellem bymidten og Slagelse Campus.
- Markedsføring af Slagelse som Vestsjællands handelsby nummer 1.
- Udvikling af Aqua Park Slagelse. Et kulturhistorisk besøgscenter udformet som et markant arkitektonisk vartegn.

### **Korsør**

Den nordlige bydel, Halsskov, indeholder flere kulturinstitutioner – bl.a. Kulturhuset, bibliotek og den nedlagte jernbanes ar gennem byen, som nu er omdannet til en hyggelig bypark. Byparken bruges årligt til events, såsom cirkus, musik, sport og marked.

Korsørs sydlige bydel huser bl.a. byens gågade med shopping og caféer og spisesteder med fokus på lokale fødevarer. Ved havneindløbet ligger Korsør Fæstning centreret om Fæstningstårnet, som er opført i 1100-tallet. Derefter er flere historiske bygninger kommet til, bl.a. Chr. IVs Kornmagasin. Den sydlige del kan ligeledes tilbyde en kulturhistorisk oplevelse ved et besøg på Korsør By- og Overfartsmuseum samt Kongegaarden, som oprindeligt var det sted, hvor de kongelige og det finere borgerskab opholdt sig, imens de ventede på godt vejr til at krydse Storebælt. En fast beboer på havnen er Flådestation Korsør, hvis store fregatter rager flot op i havnelandskabet. I den nordlige ende af byen ligger den gamle færgehavn, som står over for en større renovering i projektet Halsskov Færgehavn. Havnen bliver samlingspunkt for vandaktiviteter, med et indbydende miljø til afslapning på land samt mulighed for vandsportsaktiviteter i den gamle færgehavn.

#### *Fokus i planperioden:*

- Udviklingen af Halsskov Færgehavn som samlingssted for Slagelse Kommunes vandsportsaktiviteter, der tiltrækker både danske og udenlandske turister.
- En stærkere forbindelse mellem lystbådehavnen og Korsør bymidte så der opstår en gensidig gevinst ved at forbinde folk mellem de to knudepunkter.
- En bedre tilknytning mellem bymidten, Solens Plads, der byforskønnes, og havnefronten, så der skabes en sammenhængende oplevelser, der rummer detailhandel og rekreation.
- Forbedring af havnefrontens rekreative forløb fra Fæstningen til Halsskovbroen.
- Fortsat fokus på at italesætte Korsørs centrale position inden for erhvervsturisme.

### **Skælskør**

Skælskør er blevet betegnet som Danmarks bedst bevarede hemmelighed, og det skyldes måske, at byen har bevaret sin gamle charme. Byen har bevaret det gode og hyggelige liv, og det er netop også er grundstenen i byens mindre virksomheder, som tilbyder deres livsstilydelser inden for mad, aktivt kulturliv og kunst.

I Skælskørs bymidte finder man lystbådehavnen, som er en del af indløbet til det naturskønne Skælskør Nor. Byen er præget af bevaringsværdige og fredede bygninger, hvilket støtter fantastisk op om den idylliske stemning. Byens udvikling tog fart i 1800-tallet, hvor driftige håndværkere og købmænd kom til Skælskør; sammen med jernbanen var de med til at skabe aktivitet i området. I 1899 blev Skælskør Frugtplantage anlagt, som stadig pryder et stort område lige nord for byen.



Den afslappende natur som omgiver byen, kombineret med det idylliske byliv, har gjort byen til at attraktivt hjemsted for kunstneriske sjæle. I centrum af Skælskør finder man et af nordens førende keramiske centre, Guldagergaard, som tiltrækker keramikere fra hele verden. Kunstnerlavet KIT, er et samarbejde mellem byens professionelle kunstnere og ildsjæle, som er med til at skabe spændende aktiviteter i byen, som trækker turister til området. Kunsten, kulturen, den gamle bymidte og de naturskønne omgivelser, er alle med til at gøre Skælskør et besøg værd.

*Fokus i planperioden:*

- *Understøtte væksttiltaget "Bo- og oplevelsesklynge" som driver for den fortsatte positive udvikling i Skælskør.*
- *Italesætte udviklingen omkring kunsten og kulturen med KIT og Guldagergaard som vigtige drivere.*
- *Kobæk Strand som attraktion.*
- *Undersøge mulighederne for udvikling i anlægsområdet ved Kobæk Strand.*
- *Udvikling af området ud til Skælskør Innerfjord.*

## **KYSTEN**

Slagelse Kommunes lange kyststrækning og specielle natur er et stort aktiv i forhold til at tiltrække turister. Kyststrækningen er meget varieret og giver oplevelses- og aktivitetsmuligheder året rundt.

*Den rekreative kyst*

Fra kommunegrænsen og Bildsø skov i nord og til Skælskør fjords nordlige kyst er der rig mulighed for at bade, dyrke vandsportsaktiviteter eller bare at gå tur. Strandene på denne strækning er hovedsageligt brede hvide strande med fint, hvidt sand. Enkelte steder er der mere stenet og klinter, der nogle steder er høje. Denne del af kysten indeholder også store sommerhusområder.

*Oplevelseskysten*

Fra sydsiden af Skælskør Fjord og ned til Bisserup er strandene helt anderledes. Her går skove eller landbrugslandet tit helt ud til havet. Denne del af kystlandet indeholder mange oplevelser. Et interessant geologisk landskab med dobbelt kystlinje, rækken af store herregårde – Borreby, Basnæs, Snedinge og Holsteinborg, en enestående natur med rigtig mange fugle og en ro og stilhed.

*Norene*

Slagelse Kommunes geografi indeholder to "nor" – Korsør Nor og Skælskør Nor. Norene var oprindeligt fjorde, og er opstået ved at fjordåbningen enten er sandet til eller blevet inddæmmet af mennesker – eller naturligvis en kombination. Begge nor har et rigt dyre- og planteliv – især med mange vandfugle.

*Havne*

Slagelse Kommune har 2 erhvervshavne, 4 fiskerihavne og 5 lystbådehavne. Kommunens havne giver gode mulighed for at opleve de meget forskellige miljøer omkring havnefront, vand, sejlads og samspillet med de respektive bysamfund. Havnene giver også rige muligheder for at ankomme til kommunen fra vandsiden.

*Kystens potentiale*

Området ved og i nærheden af kysten er et fokusområde i forhold til turisme og oplevelser i

Slagelse Kommune. Hav, strand og sejlsport er væsentlige temaer i turismesammenhæng, og i landligger turisme. Kystens rekreative betydning for turisme – både fritidsturisme og erhvervsturisme – er veldokumenteret. Ved Slagelse Kommunes lange kystlinje er der oplevelser for enhver smag, idet kulturarven ligesom i resten af kommunen har en fremtrædende plads. Turisten har ikke fokus på hvilken kommune, han eller hun besøger. Derfor er det også vigtigt for Slagelse Kommune at samarbejde med omverdenen. Dette udmøntes p.t. i et samarbejde med Kalundborg og Sorø Kommuner om at blive en stærkere destination og udnytte samme geografi, kystlinje, natur og kulturarv. Indsatsområderne i projektet er kystturisme, naturturisme, kulturarv og erhvervsturisme. Der vil løbende være behov for at samarbejde med andre kommuner, turismeorganisationer og andre om at gøre Slagelse Kommune til en kendt turistdestination, som kan tilbyde en mangfoldighed af oplevelser og muligheder for overnatninger.

Som en del af Slagelse Kommunes vækst dagsorden og i forlængelse af "Vækst i Balance" er der i 2015 igangsat et væksttiltag med fokus på Kyst- og Natur, der har til mål at skabe værdi mellem en række områder, som kan skabe bedre/nye turistattraktioner gennem gensidig understøttelse. Et af fokusområderne er at sikre en kobling mellem aktiviteter (udstyr, guidede oplevelser, overnatning mv.) og naturoplevelser, der kan opleves på egen hånd. Dette i samarbejde med alle relevante aktører inkl. borgergrupper i landdistrikterne i projektet.

#### Overordnede mål:

- At øge turisme ved den Sjællandske vestkyst
- Vestkysten opleves som en turistedestination med kulturelle tilbud og oplevelser
- Vækst i turismeerhvervet og øget beskæftigelse
  - Herunder nye turismerelaterede virksomheder i landdistrikterne
- Positiv markedsføring for turister og egne borgere
- Antal overnatninger stiger med 10 % ved udgangen af 2017
- Turismeomsætning øget med min. 6 mio. kr. pr. år

#### Fokus i kommende planperiode:

- Arbejde for at etablere en naturpark langs dobbeltkysten mellem Bisserup og Agersø, inkluderende begge øer og Skælskør by. En naturpark kan styrke befolkningens mulighed for at dyrke friluftsliv og opleve naturen og skabe naturglæde, stolthed, identitet og gode rekreative oplevelser for befolkningen og naturparkens gæster. En naturpark, der iscenesætter dobbeltkysten, Skælskør og øerne med respekt for natur og kultur vil kunne tiltrække flere turister.
- Bedre havmiljø. Der arbejdes målrettet med at nedbringe kvælstofbelastningen til Musholmbugt og Storebælt gennem etablering af et større naturgenopretningsprojekt i nedre Tude Ådal syd for Næsby Strand.
- Slagelse Kommunes mange attraktive strande er afgørende for kystturismen. For at højne oplevelserne på strandene, til glæde for kommunens borgere og besøgende turister, skal der gøres en indsats for at strandrense de mest attraktive strande, så store mængder af tang ikke skæmmer ved et besøg ved vandet. Slagelse Kommune vil i planperioden via investeringer sikre et højere niveau af kommunens strande og faciliteter.
- Afsøge muligheder for alternative investeringsprojekter inden for byzone i de kystnære byer, der kan imødekomme behovet for flere ferieboliger.
- Arbejde aktivt og indgående med væksttiltaget "Kyst- og naturturisme" med det formål at afdække, hvordan Slagelse Kommune, i tråd med "Vækst i Balance", får skabt en ramme for at tiltrække flere turister til Sjællands vestkyst.

## ØERNE

Kommunens øsamfund byder på mange forskellige oplevelser. Agersø og Omø er små samfund, som man kan komme til med båd – enten egen båd eller de færger, der sejler i rutefart til de to øer fra Stignæs. Sprogø kan man kun komme til på enkelte busture i løbet af året. Glænø er landfast med kysten via en dæmning.

Både Agersø og Omø huser hyggelige samfund, hvor havet aldrig er ret langt væk. Der er rige muligheder for at besøge øerne – både for endagsturisten og for en længere periode. Begge øer har campingpladser og lystbådehavn.

På Agersø kan man overnatte på kroen eller på en af øens 2 campingpladser. Agersø har en enestående natur og et rigt dyreliv. Man kan også besøge Agersø mølle, Agersø museum, Galleri Agersø eller gå lange ture på øens stinet.

På Omø kan man overnatte på øens campingplads, leje et sommerhus eller et byhus, bo i hytte eller på B & B på Søgård. Der er mange oplevelsesmuligheder på Omø. Man kan surfe, dykke og stå på vandski. Man kan nyde naturen og gå lange ture på øens stinet, og der er rige muligheder for lystfiskeri.

Agersø og Omø er vigtige turismedestinationer – især for sejlturismen. Havnene på begge øer er vigtige omdrejningspunkter for det liv, der leves på øen. Det er også her, der er mulighed for at videreudvikle til gavn for øens borgere og de mange turister, der hvert år besøger øerne. Udbygning af Agersø lystbådehavn og tilhørende faciliteter samt havnerelaterede erhverv og turistvenlige elementer i lille skala kan i planperioden være et af de tiltag, der igangsættes for at understøtte nye muligheder. Fremadrettet kunne begge øer udvikles med turismerelaterede overnatningsmuligheder gennem opgradering af campingmuligheder og muligheder for at leje værelser – både for fritidsturisten og for erhvervsturisten.

### *Fokus i planperioden:*

- Italesættelse af det gode ø-liv.
- Italesættelse og udvikling af sammenhængende oplevelser mellem øerne og Skælskør.
- Nye muligheder ved etablering af naturpark og samspil med Agersø Naturcenter.
- Camping og sejlturismen som drivkraft for turismeudviklingen.

## DET ÅBNE LAND

### *Landsbyerne*

Slagelse Kommune har omkring 100 landsbyer. Rigtig mange af landsbyerne har en kirke, som er bygget i middelalderen, hvor landsbyen også er opstået. Andre landsbyer er opstået omkring en jernbanestation. Alle kommunens landsbyer har en historie at fortælle. En historie der er vigtig at værne om og som i flere relationer kan være med til at bygge bånd mellem flere oplevelser i det åbne land.

### *Kulturhistorie*

Slagelse Kommunes landdistrikter indeholder rigtig mange fortidsminder. Nogle er velbeskrevne som f.eks. Hashøjene – Hashøjen og Galgebakken – kommunens højeste punkt 93 meter over havet. Nogle er usynlige eller næsten usynlige. Gennem projektet Digitalisering af kulturarven er der opsat informationsskilte og etableret hjemmeside til formidling, og der arbejdes på yderligere formidling af fredede fortidsminder.

### *Kulturmiljøer*

Kulturmiljøer fokuserer på den oplevelses- og fortælleværdi, som er knyttet til de historiske spor og sammenhænge, der fysisk er til stede i et givent område. I et kulturmiljø kan der indgå enkeltelementer af høj bevaringsværdi såvel som elementer, der i sig selv ikke er bevaringsværdige. Det væsentlige er sammenhængen og den kulturhistoriske fortælling, som helheden rummer.

Udpegningen er baseret på en kombination af kriterierne bevaringstilstand, oplevelses- og fortælleværdi, videnskabelig værdi, autenticitet, sjældenhed eller egnstypiskhed. Den største del af udpegningerne er landsbymiljøer, der på forskellig vis fortæller om udviklingen indenfor landbrug og bosætning – særligt de store landboreformer i sidste halvdel af 1700-tallet. Herudover omfatter udpegningen også herregårdslandskaberne omkring Espe, Basnæs, Borreby og Holsteinborg, de to øer Agersø og Omø samt et mindre antal fortidsminder, fæstningsanlæg og mølleanlæg.

### *Skovene*

Slagelse Kommune har mange store skove. De største er skoveområder øst for Slagelse by. Disse skovområder starter lige uden for byen og rækker helt til kommunegrænsen mod Sorø. Udover disse store private skovarealer findes en del mindre offentlige skovområder spredt rundt om i kommunen. Skovene indgår som et stærkt aktiv inden for Slagelse Kommunes friluftprofil, da skovene som rekreative tilholdssteder inviterer til bevægelse og udfoldelse. Skovene er derfor en væsentlig del af naturen i Slagelse Kommune. Der arbejdes p.t. med et nyt skovprojekt nord for Slagelse by.

### *Landbrugslandet*

Den største del af det åbne land er naturligvis landbrugslandet. I Slagelse Kommune indeholder landbrugslandet mange dyrkede flader, og færre marker til afgræsning med husdyr. Markernes skiftende udseende er med til at iscenesætte det åbne land alt afhængig af årstid - lige fra rapsmarkernes gule skær til når kornet er næsten modent og blæsten får kornet til at ligne et bølgende hav. De store områder med landbrugsland tilbyder derfor i sig selv beskueren en anden form for oplevelse.

Det åbne lands fokusområder som turismedestination er natur, bevægelse, kulturhistorie (herunder de mange herregårdslandskaber, de mange kirker, landsbyerne, fortidsminderne og kulturmiljøerne), og oplevelserne (Vikingeborgen Trelleborg, Gerlev Legepark, Cirkusland og Panzermuseum East). Slagelse Kommune har i mange år deltaget i samarbejdet omkring Sjællandsleden og Friluftsguiden, der samler et net af ruter, hvor man kan færdes til fods, på cykel, til hest og på længere sigt også til vands. I tilknytning til ruterne findes beskrivelser af de ting man kan opleve undervejs. Dette samarbejde fortsætter og er udbygget bl.a. med Kløverstier, og det er vigtigt for profileringen af Slagelse Kommune som turismedestination.

### *Fokus i planperioden:*

- Slagelse Kommune vil fortsat sikre kulturmiljøerne i den fysiske planlægning, f.eks. i lokalplaner. Derfor vil kommunen arbejde med at opdatere beskrivelserne af de eksisterende kulturmiljøer med henblik på større anvendelighed i planarbejdet såvel som i formidlingen til borgerne.
- Tude Ådal som oplevelse i forbindelse med alle mulige andre oplevelser på tværs af kommunen.
- Italesættelse af oplevelserne i den frie natur.
- Formidling af landboturisme.
- Formidling af fortidsminderne i forlængelse af projektet Digitalisering af kulturarven.
- Beskrivelse og formidling af lokale fødevarer, og andre lokale varer.

## OPLEVELSER

### *Kulturhistorie*

Af de oplevelser Slagelse Kommune kan byde på er det især kulturhistorien, der fanger de besøgenes interesse. Museerne – og specielt Vikingeborgen Trelleborg – har igennem en årrække ligget højt i besøgstal. Fæstningen i Korsør danner ramme om årligt tilbagevendende kulturarrangementer og har været vært for åbningen af Kongens Tugt i 2016. Herudover er bl.a. Kongegården i Korsør og Antvorskov Klosterruin vigtige og velbesøgte elementer i kommunens kulturarv.

Slagelse Kommune har mange herregårde. De fleste af herregårdene fremtræder tydeligt i landskabet med store marker, skove, parker og naturligvis store bygningsmasser. Flere af herregårdene indeholder en eller flere fredede bygninger, ligesom 9 af kommunens kulturmiljøer ligger i forbindelse med herregårdene og deres jorder.

### *Natur*

Med skove, enge, åer, nor, hav og varierende landskaber kan Slagelse Kommune tilbyde meget inden for naturoplevelser. Ud over kystlandskabet byder kommunen på store skovområder, smukke ådale og enestående bakkelandskaber. Et af bakkelandskaberne er Vårby bakke – som er en dramatisk del af et istidslandskab – lige udenfor Slagelse by.

I den danske Naturkanon, som Miljøministeren satte i gang den 9. oktober 2010 indgår et større naturområde, der indeholder dobbeltkysten mellem Skælskør og Bisserup. Området er et Natura 2000 område, og indeholder både fuglebeskyttelses-, Ramsar- og Habitatområde. Udover det beskyttede dyreliv indeholder området et interessant landskab – både på landsiden og på søsiden. Den dobbelte kyst dannes af dels hovedlandets kystlinje, og dels af en række øer ud for denne, hvoraf Glænø er den største. De øvrige øer eller halvøer til Glænø er flade holme, der de fleste steder forbindes af meget smalle sandstrimler. Området har særprægede landskaber med mange naturhistoriske og kulturelle interesser og et spændende miljø omkring Skælskør by og havn og et anderledes miljø omkring Bisserup landsby og havn. Området er interessant som udflugtsområde for den individuelle natur- og kulturturisme. Området bør udvikles som naturpark, mens de egentlige turistanlæg placeres i Skælskør, Kobæk og Bisserup.

### *Bevægelse*

I Slagelse Kommune lægger vi vægt på, at der er mulighed for bevægelse. Mulighederne er til stede i de mange stier, i skovområderne, i forbindelse med de mange gode badestrande og på de motionsoaser, der er eller bliver etableret rundt om i kommunen. De lokale stier indeholder muligheder for at dyrke motion, opleve naturen eller byen eller bare gå en stille tur. De længere ruter som Sjællandsleden, Fodsporet, Fjernvandrevej E6, Østersø cykelruten, Kløverstierne eller en af de andre nationale cykelruter, der løber gennem Slagelse, er der naturligvis også muligheder for motion og oplevelser, men de indgår også i lange etapeforløb af regional, national eller international karakter. Andre muligheder for bevægelse er kommunens golfbaner, både hvis man spiller golf, eller hvis man bruger området stier og naturområder til en gåtur, svømmetur eller sejlsport ved kysterne, Inlinerbanen i Slagelse, og kommunens mange sportsanlæg.

### *Kunst*

Rundt om i kommunen findes der mange dygtige kunsthåndværkere, som sælger deres egen kunst fra bopælen og på markeder. I Korsør arrangerer Kongegården løbende spændende udstillinger af den omfattende og anerkendte Isensteinsamling samt kunst af kendte kunstnere. Guldagergaard i

Skælskør er et internationalt anerkendt keramisk center, hvor der er arbejdende værksteder for de professionelle kunstnere, som kommer fra hele verden for at få del i inspirationen fra ligesindede kolleger. Kunstnerlavet KIT er for de kunstnere, der ønsker at bosættes sig med hjem og værksted samme sted i Skælskør by.

#### *Forlystelser*

Kommunen har 3 lokaliteter, der kan betegnes som forlystelser. I Gerlev Legepark, der ligger i tilknytning til Gerlev Idrætshøjskole, kan man lege som vores forfædre gjorde. Legene er blevet genopdaget gennem forskning i gamle lege, og parken er bygget op, så der er mulighed for at prøve de gamle lege. Gerlev Legepark er åben for "strøgekunder", men laver også mange arrangementer for virksomheder, skoler og daginstitutioner. Parkens personale tager også ud til virksomheder, skoler, daginstitutioner og til events.

Cirkusland er Cirkus Arenas vinterkvarter. Her kan man besøge cirkus og deres dyr, se anderledes cirkusforestillinger, og der er også mulighed for at holde større arrangementer. Cirkusland har åbent i efterårsferien, juleferien, vinterferien og påskeferien, og weekenderne i vinterhalvåret.

Vikingeborgen Trelleborg hører egentligt til vores kulturhistorie. Alligevel er det der er tilbage af voldborgen og museet et yndet udflugtsmål. Slagelse Kommune arbejder i øjeblikket på at rejse kapital til etableringen af et oplevelses- og formidlingscenter med vikingeborgen som omdrejningspunkt.

Der arbejdes på etablering af oplevelsescentret Aqua Park ved en af motorvejstilkørslerne ved Slagelse. Centret skal være kompetencecenter for svømning, triatlon, vandpolo, udspring, udgangspunkt for udesport, leg og velvære.

#### *Museer*

Slagelse Kommune har en bred vifte af forskellige museer – både i købstæderne og i det åbne land. I købstæderne finder man Slagelse Bymuseum, Skælskør Bymuseum, Danmarks Busmuseum (Skælskør), Museet for Korsør og omegn samt Kongegaarden (Korsør). I det åbne land findes Trelleborg, Flakkebjerg Skolemuseum, Skovsgaard Mølle Bageri Museum og Panzermuseum East.

#### *Events*

Der foregår året igennem rigtig meget i Slagelse Kommune. De mange events ligger primært i sommerhalvåret, og nogle er kendte i hele Danmark. Det er inden for emnerne musik, teater, markeder, det maritime og kunst, at de forskellige events foregår. Mange af disse midlertidige oplevelser er opstået på basis af det rige frivillige foreningsliv i kommunen. De forskellige arrangementer foregår som oftest i købstæderne, men også øerne har hvert år arrangementer, der tiltrækker besøgende fra nær og fjern.

#### *Fokus i planperioden:*

- En fortsat italesættelse af muligheden for at etablere et nyt oplevelses- og videncenter ved fortidsmindet Trelleborg. Centret skal formidle viden om vikingetiden med enestående værktøjer i fascinerende rammer, der udgør et moderne oplevelsesmiljø.
- Indsatsen omkring natur- og landskabsoplevelserne i forbindelse med Tude Ådal-projektet.
- Aqua Park. Et nyt vandkulturcenter på den tidligere hunsballe-grund i Slagelse.
- Udvikling af grøn turisme – der bygger på Slagelses naturkvaliteter og sunde fødevarer, men som også har et bæredygtighedselement.
- Kyststrækningerne som udflugtsmål kan udbygges med aktiviteter som sejlsport og lystfiskeri. Stinettet kan udbygges med cykelruter. De egentlige turistanlæg kan med fordel placeres i købstæderne – først og fremmest Korsør og Skælskør.
- Fødevarer som oplevelser.

- Etablering af naturpark langs dobbeltkysten, inklusiv Omø og Agersø samt Skælskør by.

## **INDSATSER PÅ TVÆRS**

Slagelse Kommunes mange muligheder inden for turisme skal synliggøres. En måde at synliggøre oplevelser, overnatningsmuligheder og kulturelle tilbud på er at se det hele i en større sammenhæng. Der bør sikres en kobling mellem book-bare aktiviteter (udstyr, guidede oplevelser, overnatning mv.) og naturoplevelser, der kan nydes på egen hånd. Begge dele bør ses som en samlet række tilbud til turister, der på grund af den forestående fornyede udvikling af produkter og tilhørende markedsføringsindsats, kommer for at nyde Vestsjællands kyst og natur.

*Fokus i planperioden:*

- Sammenkobling og udvikling på tværs af aktører.
- Inddragelse og deltagelse af borgere og foreninger.
- Bygge ovenpå allerede offentligt støttede aktiviteter.
- Øge Slagelse Kommunes borgeres kendskab og benyttelse af aktiviteter.
- Markedsføring af Slagelse Kommunes mange events, arrangementer og festivals.
- Kysten som omdrejningspunkt og ressource.
- Bedre adgangsforhold til den frie natur.
- Sammenkoble oplevelsen af landskabet – en helhed, hvor flere forskellige aktiviteter kan opleves, enten på egen hånd eller som del af en arrangeret tur.
- Fokus på hvordan temaoplevelser kan spille sammen. Temaer kunne være "Naturoplevelser", "Krop og sind", "Kulinariske oplevelser – mad, råvarer og forarbejdning", "Aktiv ferie/weekend" og "Havet og kysten". Dette på tværs af geografier inden for kommunen.

## **OVERNATNING**

Slagelse Kommune har et mangfoldigt udbud af overnatningsmuligheder. Hoteller, feriecentre, vandrehjem, hytter, campingpladser, lystbådehavne, shelterpladser og primitive overnatningspladser. De store sommerhusområder langs Storebæltskysten har potentiale til at udvikle udlejningen af private sommerhuse som overnatningsmulighed, ligesom hele kyststrækningen har interesse som udflugtsmål. Der er mange fine badestrande, og badevandet er næsten alle steder meget rent.

*Hoteller og feriecentre*

Slagelse Kommune har mange hoteller. En del af disse hoteller indgår i et samarbejde omkring erhvervsturisme. Det betyder en bedre udnyttelse af kapaciteten, når der satses på både fritidsturisme og erhvervsturisme. De fleste hoteller ligger i byernes periferi eller i det åbne land. I Korsør og Skælskør ligger nogle enkelte hoteller dog tæt på bymidterne. Der er ikke noget stort hotel i bymidten i Slagelse by. For at kunne tiltrække flere "shoppingturister", ville det være fordel at planlægge for et større, bynært hotel tæt på shoppingmulighederne.

Slagelse Kommunes nyeste feriecenter er Musholm Bugt Feriecenter, der tilbyder mennesker med fysiske handicaps mulighed for ferie ved havet. Feriecenteret vandt Slagelse Kommunes bygningspræmiering i 2015.

*Vandrehjem*

Slagelse Kommune har to vandrehjem – ét i Korsør og ét i Skælskør. Vandrehjemmet i Slagelse er lukket.

### *Campingpladser*

Slagelse Kommune har ni campingpladser samt et udlæg til en ny campingplads ved Kobæk Strand. Nedenstående findes en oversigt over campingpladser i Slagelse Kommune og deres kapacitet.

#### *Købstæderne*

- Storebælt Camping	240
- Skælskør Nor Camping	62

#### *Det åbne land*

- Campinggården Boeslunde	126
---------------------------	-----

#### *Kysten*

- Bildsø Camping	100
- Bisserup Camping	130
- Lystskoven Camping	73
- Kobæk Strand (nyt udlæg)	150

#### *Øerne*

- Agersø Egholm Camping	100
- Agersø Havn	25
- Omø Havn	10

Af ovenstående ses, at Slagelse Kommune har campingpladser i alle dele af kommunen i forskellige størrelser med forskellige faciliteter.

### *Lystbådehavne*

I kommunens lystbådehavne er der mulighed for at overnatte for gæstesejlere. De fleste pladser bruges af fastliggere, som kan betegnes som landliggerturister.

### *Shelterpladser og primitive overnatningsmuligheder*

Slagelse Kommune har mange muligheder for at overnatte i shelters eller på primitive overnatningspladser i forbindelse med naturoplevelser.

### *Fokus i planperioden:*

- Fokus på at fordre den gode naturoplevelse med overnatning ved Shelterpladser i det åbne land.
- Samarbejde med turismeorganisationerne og turismeerhvervet om formidling af overnatningsmulighederne.
- Kvaliteten af de ydelser, der efterspørges i forbindelse med erhvervsturisme skal løbende udbygges og samtænkes med fritidsturismen, så erhvervsturisme og fritidsturisme komplementerer hinanden.



## NØGLETAL

### Overnatning

I nedenstående tabeller ses udviklingen af antal overnatninger i Slagelse Kommune fra 2008 til og med 2015 sammenholdt med hele landet. For at nuancere billedet angives både, hvor mange danske turister og hvor mange udenlandske turister, der har overnattet i Slagelse Kommune. Dermed fås en større forståelse for, hvem der besøger kommunen. Ved nærmere analyser i forbindelse med at undersøge, hvilke markeder Slagelse Kommune kan tiltrække, kan man køre særskilte træk fra Danmarks Statistik, der viser, hvilke nationaliteter, der besøger kommunen.

Af nedenstående tal ses, at der er sket en betydelig fremgang af overnatninger fra 2008, hvor der var 279.281 overnatninger til 317.388 overnatninger i 2015. Dog er der sket en lille tilbagegang på 2 % i forhold til 2014.

Af tallene fremgår det også, at langt de fleste overnatninger er danske turister. Udenlandske turister, der overnatter i Slagelse Kommune, udgør kun omkring 20 %. Der er således potentiale for at tiltrække flere udenlandske turister.

På landsplan er der sket en stor stigning i antal overnattende turister de sidste to år.

#### Overnatninger i alt

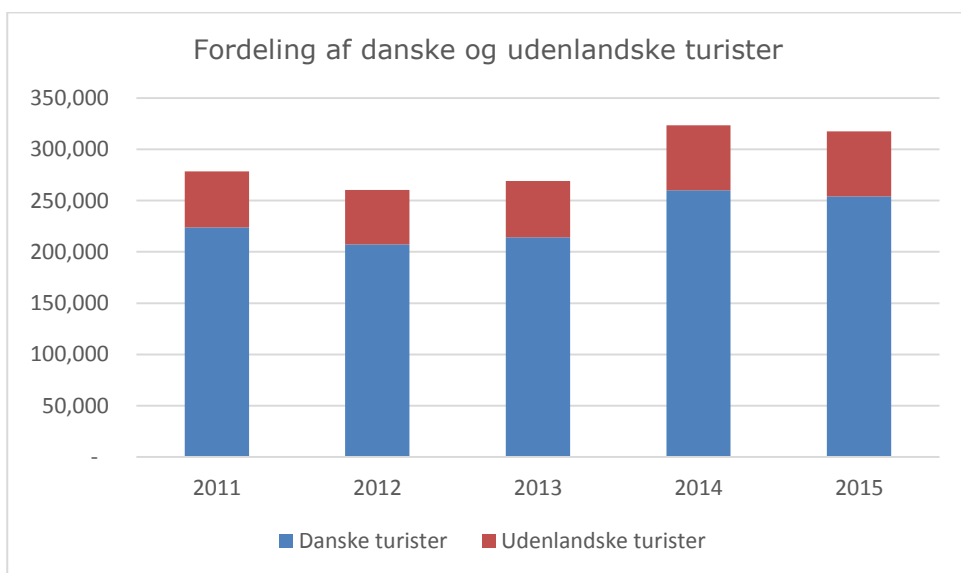
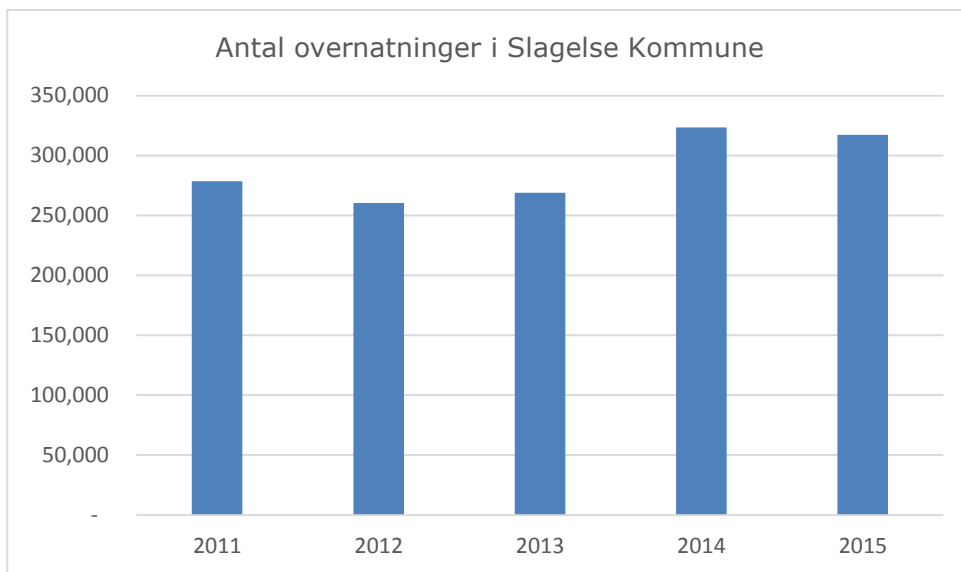
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Slagelse Kommune	279.281	246.813	267.833	278.641	260.484	269.078	323.502	317.388
Hele landet	44.716.838	42.185.621	43.136.106	44.656.807	44.428.448	44.531.677	46.813.543	49.099.283

#### Udenlandske turisternes overnatninger

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Slagelse Kommune	60.230	48.051	55.086	54.795	53.279	54.749	63.528	63.224
Hele landet	21.196.351	19.973.616	20.961.568	21.939.254	21.858.015	21.818.821	23.224.315	24.722.619

#### Danske turisternes overnatninger

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Slagelse Kommune	219.051	198.762	212.747	233.846	207.205	214.329	259.974	254.164
Hele landet	23.066.727	21.795.718	21.779.743	22.277.016	22.108.481	22.279.947	23.138.578	23.910.858



**Udvikling af overnattende turister i Slagelse Kommune**

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Udvikling i antal turister i Slagelse Kommune	10.808	-18.157	8.594	54.425	-6.114
Udvikling af turister i procent	4 %	-7 %	3 %	20 %	-2 %

### Udvikling af overnattende turister i Danmark

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Udvikling i antal turister i Danmark	1.520.701	-228.359	103.229	2.281.866	2.285.740
Udvikling af turister i procent	3 %	-1 %	0 %	5 %	5 %

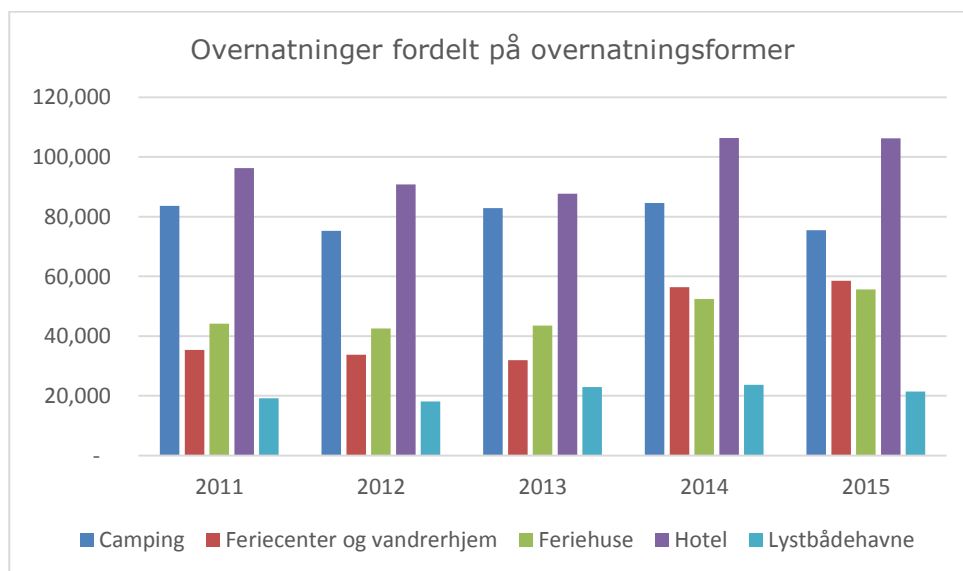
Kilde: Danmarks Statistik

Af nedenstående tal ses udviklingen inden for de forskellige overnatningsformer. Udviklingen viser nogen tendenser. Der er sket et fald i campingturismen fra 2011 til 2015 og et stort fald på lige omkring 9000 overnatninger fra 2014 til 2015. På kommunens feriecentre og vandrehjem er der sket en stor stigning fra 2011 til 2015 og en mindre stigning på omkring 2000 overnatninger fra 2014 til 2015. Overnatninger i feriehusene er steget med omkring 11.000 fra 2011 til 2015 og med omkring 3000 fra 2014 til 2015. Hoteller har også oplevet en stigning. Antal af overnatninger er steget med omkring 10 % fra 2011 til 2015. Niveaulet er stabilt fra 2014 til 2015. Overnatninger i lystbådehavne er steget en smule siden 2011, men faldet lidt fra 2014 til 2015.

Generelt ses en positiv udvikling inden for overnatninger i Slagelse Kommune.

### Overnatninger fordelt på overnatningsform

År	Camping	Feriecenter/ vandrehjem	Feriehuse	Hotel	Lystbådehavne
2011	83.692	35.363	44.136	96.301	19.149
2012	75.274	33.722	42.523	90.831	18.134
2013	82.897	31.954	43.560	87.758	22.909
2014	84.578	56.370	52.455	106.428	23.671
2015	75.460	58.503	55.673	106.303	21.449

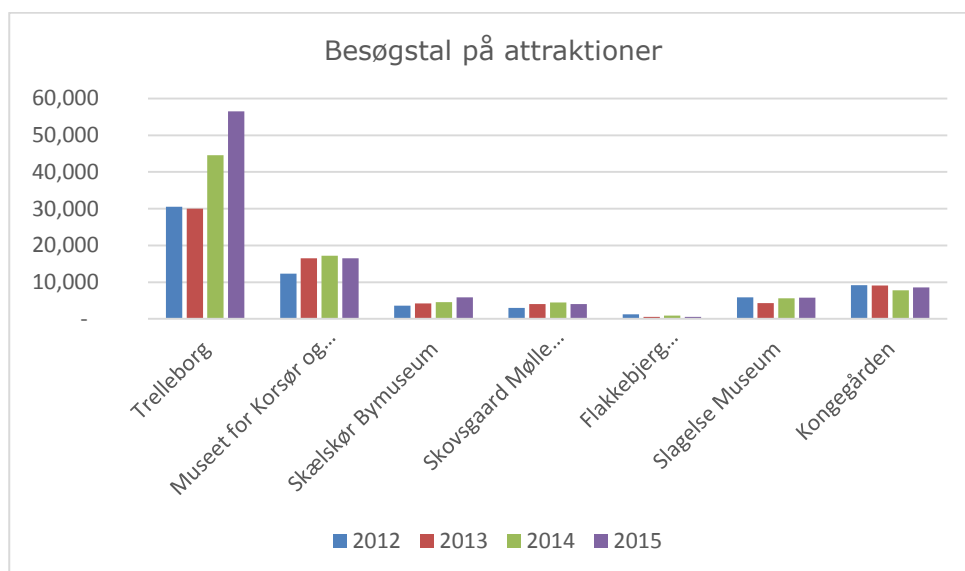


Kilde: Danmarks Statistik

I nedenstående tabel ses udviklingen af besøgstal på de største attraktioner i Slagelse Kommune. Det er ret tydeligt, at Fortidsmindet Trelleborg er den helt store attraktion. På Trelleborg er der sket en stor stigning i antal besøgende fra 2012 til 2015.

*Besøgstal på attraktioner i Slagelse Kommune*

<b>Attraktionernes besøgstal</b>				
År	2012	2013	2014	2015
Trelleborg	30.554	30.000	44.526	56.478
Museet for Korsør og omegn	12.300	16.475	17.215	16.500
Skælskør Bymuseum	3.572	4.170	4.542	5.861
Skovsgaard Mølle Bageri Museum	2.995	4.000	4.500	4.000
Flakkebjerg Skolemuseum	1.263	572	872	512
Slagelse Museum	5.880	4.308	5.607	5.821
Kongegården	9.150	9.082	7.798	8.561



Kilde: Danmarks Statistik